

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลปราณบุรี
อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

● วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

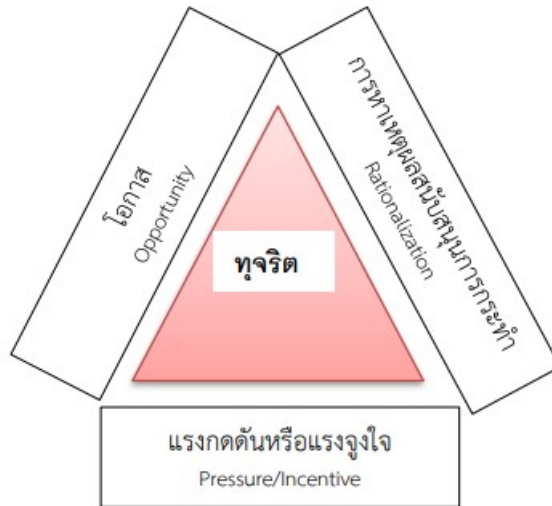
มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ

● กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- **Corrective** : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- **Detective** : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- **Preventive** : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก
- **Forecasting** : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

● องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

● ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติงานข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และการประเมินผลกระทบความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

- เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

- เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

- เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงปริมาณ

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๕ แสนบาท
๔	สูง	มากกว่า ๑ แสนบาท ถึง ๕ แสนบาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑ แสนบาท
๒	น้อย	มากกว่า ๒๕,๐๐๐ ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

- ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสียหายแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood} \times \text{Impact)}$$

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลปรางบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความ เสี่ยงที่ อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้ เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง							มาตรการ ป้องกันเพื่อไม่ให้ เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด			
๑.		ความเสี่ยง การทุจริต เกี่ยวกับการ พิจารณา อนุมัติ อนุญาต	การ พิจารณา ตรวจสอบ และเสนอ ความเห็น ของการ อนุมัติ อนุญาตไม่ ดำเนินการ ตามลำดับ คำขอ	ผู้รับผิดชอบ อาจเรียก รับเงิน ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์ อื่นๆ ที่อาจ คำนวณเป็น เงินได้ จาก ผู้มาติดต่อ เพื่อแลกกับ การ ปฏิบัติงาน การขอ อนุมัติ อนุญาต หรือ ให้บริการ	๑.พ.ร.บ. ควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และ ที่แก้ไข เพิ่มเติมถึง ปัจจุบัน ๒. พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณา อนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			√						- จัดให้มีช่องทาง การร้องเรียน - จัดโครงการ อบรมเพื่อปลูก จิตสำนึกให้แก่ เจ้าหน้าที่ - ให้ผู้ตรวจสอบ ภายในเข้า ตรวจสอบการ ดำเนินการของ เจ้าหน้าที่ว่า เป็นไปตาม ระยะเวลาที่ กำหนดหรือไม่ - จัดให้เจ้าหน้าที่ เข้ารับการอบรม เพิ่มพูนทักษะ ความรู้	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การเรียก รับเงิน ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์ อื่นๆ ที่อาจ คำนวณ เป็นเงินได้

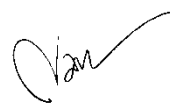
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลปราณบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง ที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง							มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด			
๒.		ความเสี่ยง การทุจริตใน ความโปร่งใส ของการใช้ อำนาจและ ตำแหน่ง หน้าที่	ความ โปร่งใสใน การ บริหารงาน บุคคล เช่น การ ประเมิน ความดี ความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การ ดำเนินการ ทางวินัย การถูก แทรกแซง จากผู้มี อำนาจ การเอื้อ ประโยชน์ ให้กลุ่ม พวกพ้อง เป็นต้น	ผู้รับผิดชอบ อาจมีการใช้ ตำแหน่ง หน้าที่ราชการ เพื่อให้ได้มา ซึ่ง ผลประโยชน์ ส่วนตนไม่ว่า จะเป็น ของขวัญ รางวัล ความก้าวหน้า หรือ ผลประโยชน์ ในรูปแบบ ใดๆ หรือมี การถกถามนำ เพื่อให้ได้มา ซึ่งของขวัญ รางวัล ความก้าวหน้า หรือ ผลประโยชน์ ในรูปแบบ ใดๆ	๑. พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณา อนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			√						- สร้างความ เข้าใจให้ พนักงานใน องค์กร เข้าใจ ระเบียบ ข้อ กฏ หมาย ที่เกี่ยวข้อง - จัด ให้ เจ้าหน้าที่เข้ารับ การอบรม เพิ่มพูนทักษะ ความรู้ - หน่วยงานต้อง ควบคุม กำกับ ดูแลให้เป็นไป ตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การใช้ อำนาจ และ ตำแหน่ง หน้าที่ ในทางมิ ชอบ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลปราณบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความ เสี่ยงที่ อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้ เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง							มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิด การทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด			
๓.		ความเสี่ยงการ ทุจริตในความ โปร่งใสของ การใช้จ่าย งบประมาณ และการ บริหารจัดการ ทรัพยากร ภาครัฐ	การเบิก เงิน ราชการ ตามสิทธิ เป็นเท็จ เช่น ค่า ล่วงเวลา ค่าเช่า บ้าน ค่า เบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น	ผู้รับผิดชอบ อาจมีการ เบิกเงินไม่ เหมาะสม เกินความ จำเป็นหรือ เป็นเท็จได้	๑. ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกจ่าย ค่าตอบแทนนอก เวลาราชการของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๙ ๒. ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้าน ของข้าราชการส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงปัจจุบัน ๓. ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายใน การเดินทางไป ราชการของ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๕ และที่ แก้ไขเพิ่มเติมถึง ปัจจุบัน ๔. ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การ ฝากเงิน การเก็บ รักษาเงินและการ ตรวจเงินขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่ แก้ไขเพิ่มเติมถึง ปัจจุบัน			✓						- จัดให้ มี ช่องทางการ ร้องเรียน เกี่ยวกับ ความโปร่งใส ของการใช้ จ่าย งบประมาณ และการ บริหาร จัดการ ทรัพยากร ภาครัฐ - จัด โครงการ อบรมเพื่อ ปลูก จิตสำนึก ให้แก่ เจ้าหน้าที่ - ให้ผู้ตรวจ สอบภายใน เข้าตรวจ สอบฎีกา การเบิก จ่ายเงิน - จัดให้ เจ้าหน้าที่ เข้ารับการ อบรม เพิ่มพูน ทักษะ ความรู้	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ ความโปร่งใส ของการใช้ จ่าย งบประมาณ และการ บริหาร จัดการ ทรัพยากร ภาครัฐ

ลงชื่อ

ผู้รายงาน

(นางสาวนฤมล ตรีเพชร)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

